

חנוכה (12)

"כי ביתי בית תפילה לכל העמים"**מחיצה המקרבת**

ידוע שישנו דבר הנקרא מחיצה. ישנם אנשים החושבים שמטרת המחיצה היא להבדיל, לגדור, ולהפריש. אך האמת היא להיפך, מחיצה היא דבר שמחבר. לדוגמא: מחיצה בבית הכנסת, ישנם נשים המרגישות בכך עלבון, כאילו ומטרת המחיצה היא להוציאן מחוץ לגדר. אולם, כאמור, מטרת המחיצה היא הפוכה, לאפשר לנשים להיכנס לבית הכנסת. אלולי המחיצה אשה לא היתה יכולה להכנס לבית הכנסת מפני גדר צניעות. אך מפני רצוננו לקרב את הנשים ולאפשר להן כניסה לבית הכנסת עושים מחיצה. וזו המחלוקת בין היהודים ליוונים. היוונים נעלבו במציאותה וטענו: למה אתם מרחקים אותנו מקודש הקדשים? וכי הקב"ה הוא רק שלכם? ועוד: הרי הקב"ה אוהב אותנו ג"כ. ויתכן שהיוני הביא ראיה לדבריו: אתה רואה את העין שלי? הרי היא משוכללת יותר מכל המצלמות עלי אדמות, והרי קבלתי זאת מהקב"ה. אם כן בהכרח שהקב"ה אוהב אותי. וכן קבלתי אוזן מהקב"ה ולא זו בלבד, אלא הקב"ה גם נתן לי מוח שהוא יותר יקר ומשוכלל מהמחשב רב העוצמה ביותר הקיים עלי אדמות. והיות כן, היוני ממשיך לטעון ואף להקשות: הקב"ה אוהב אותי ודואג לי כמו שדואג לך, והוא ברא אותי כמו שברא אותך. לכן, מנין לכם זאת לשים מחיצה כדי להרחיק אותנו ממנו יתברך? וכי לא כתוב בספריכם "כי ביתי בית תפילה לכל העמים". (ישעיה נז. ז)

ובאמת, רצונם של היווני היה רק לפרוץ את המחיצות. הם הודו שצריך את בית המקדש, אבל סברו שבית המקדש צריך להיות מקום שבו היהודי יקרב את הכבש, ואח"כ היוני את החזיר. האמת היא שהיהדות לא רואה זאת כך. אנו לא באים לרחק את היוונים כי אם לקרב אותם. הגוי לא יכול להיכנס לבית המקדש פנימה, כיון שגוי הוא והיהודי הוא יהודי. לכן עשינו מחיצה, דוקא כדי שהגויים יוכלו להתקרב לבית המקדש, ודוקא משום ש"כי ביתי בית תפילה לכל העמים".

רב פינקוס זצ"ל בספרו "חנוכה"**סייעתא דשמיא למשתוקק לקיים מצוה**

כתב "הלבוש": כשנכנסו היוונים להיכל הכניסו בו עבודת אלילים, ותקרובת עבודת אלילים מטמא באהל, ואז נטמאו כל הכלים והשמנים שבבית המקדש, וכשגברו יד מלכות החשמונאים בדקו ולא מצאו אלא פך קטן של שמן, שהיה מוצנע בקרקע באופן שהכירו בו שלא יכל העכו"ם להסיטו. הפך היה חתום בחותמו

של כהן גדול והיה ניכר שלא נגעו בו היוונים, ובטוחים היו שלא נטמא השמן באהל ולא בנגיעה והדליקו בו וכו'. לכאורה יש להתפלא הפלא ופלא, מאחר שנכנסו היוונים להיכל עם עבודת אלילים המטמאים את ההיכל, א"כ לא יתכן שיהיה כלי או שמן טהור במקדש, דאף אם לא נגעו או הסיטו אותו, הכל נטמא באוהל, ואף אם ימצאו שמן הלא לא שייך להדליק בו, דאין להדליק את המנורה בשמן טמא, א"כ מה עלה בדעת החשמונאים לבדוק ולחפש אחר שמן טהור, דבר שעל פי טבע לא שייך להמצא? אלא למדים אנו מכאן לימוד פלא: ברוחניות אין מושג 'אי אפשר' הכל מודרך מעל הטבע, וכאשר יחפש וידרוש מצוות, ישיג מבוקשו תמיד.

ספר "אוצרות התורה, חנוכה"**קדושת הנרות השמשים**

בספר "קב הישר", כתובים דברים נשגבים אודות נרות החנוכה. בין השאר הובא שם על הפסוק "שרפים עומדים ממעל לו" (ישעיה נב. ז) וכך הוא כותב: הנה מספר נרות חנוכה הוא ל"ו ומלבד, ישנם עוד שמונה שמשים, ומנהג ישראל תורה הוא, לתת את השמש המדליק למעלה מנרות חנוכה, ורמז לדבר: שרפים [אלו השמשים] עומדים ממעל לו, עומדים מעל ל"ו נרות חנוכה. ולפי זה נמצינו למדים שישנה קדושה גם בנרות השמשים, והיא אף גדולה במקצת מקדושת נרות חנוכה עצמם, כי הנר השמש הוא דוגמת הכהן שהיה מדליק נרות המקדש ודוגמת שרפי מעלה המדליקין בוצינין קדישין שיאירו פני כסא כבודו יתברך.

ספר "ומתוך האור, חנוכה"**הזדמנות אחרונה לחזרה בתשובה****ויהי מקץ שנתיים ימים**

אומר ה"אהבת אברהם" שלא במקרה אנו קוראים את פרשת מקץ דוקא בשבת חנוכה, אלא מפני שבפסוק הראשון שלה יש רמז למה שמוטל עלינו לעשות בימי חנוכה, כי ידוע מה שכתבו חכמי הקבלה: שגמר החתימה של הימים הנוראים הוא ביום האחרון של חנוכה. אשר על כן מכונה יום זה "זאת חנוכה", כי "זאת" עולה בגימטריא לארבע מאות ושמונה בדיוק כמו התבות "צום, קול, ממוץ", שאף הן עולות בגימטריא לארבע מאות ושמונה, ועל כן בימים הללו, ימי חנוכה, צריך האדם לחזור בתשובה, ולא לנהוג כהרגלו בשאר הימים.

והנה, חז"ל אמרו במסכת מגילה (י.): כל מקום שנאמר ויהי אינו אלא לשון צער, ואם כן הפסוק: "ויהי מקץ שנתיים ימים", פותח בלשון צער, על מה? הצער הוא

על כך שכבר הגיע ל"מקץ שנתיים ימים", כלומר לסוף ימי חנוכה, שהרי אמרו דורשי רשומות "שנתיים" ראשי תבות: שמאל נר תדליק ימין מזוזה, והיינו, שאם כבר הגיע האדם לקץ החנוכה ועדיין לא עשה מאומה כדי לתקן את מעשיו, אם כן הוא בבחינת "ויהי" לשון צער, וזה הקשר בן פרשת מקץ לבין חנוכה שבו היא הנקראת. **ספר "ומתוך האור חנוכה"**

כבודו מלא עולם

היוונים סוברים שהקב"ה נמצא במקומו המיוחד לו, וככל שאדם מתרחק מאותו המקום הוא מתרחק מהאלוקים, לכן לשיטתם, אדם הנמצא בקודש הקדשים נמצא עם האלוקים, אבל אדם העומד בחוץ נמצא מתרחק ממנו. ומשם כך הם מרגישים שכל מחיצה בעצם מרחיקה אותם מהפנים, מהקב"ה. להבדיל, היהודים מאמינים האחד, שהקב"ה מלא כל הארץ כבודו. בבית המקדש ומחוץ לבית המקדש, בארץ ישראל ואף בחוצה לה בארצות העמים. הן אמת שנכון הדבר שבירושלים יש יותר השגות בקירבת ה', אבל בעצם הקב"ה נמצא בכל מקום.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "חנוכה"

כי לא ידח ממנו נידח

נס מציאת פך השמן רמז נפלא יש בו, ללמדנו שלעולם נשארת נקודה בעם ישראל שהקב"ה מגין עליה שלא תהיה בה מגע נכרי. וכן הוא אצל כל יהודי באשר הוא, כי לא ידח ממנו נידח, הקב"ה שומר על בניו רחומיו, שישאר אצלם תמיד נקודה גנוזה החתומה בחותמו של כהן גדול, שלא יטמאוהו כת השטן ופמליתו.

שפת אמת בשם "חידושי הרי"ם"

מדוע נשתנו חנוכה ופורים מכל חגי ישראל

הקשה הגאון ר' שלמה קלוגר זצ"ל: מדוע נשתנו חנוכה ופורים מכל חגי ישראל. בכל החגים לא נצטוונו לעשות פרסום לנס, ובחנוכה ופורים נצטוו לפרסם הנס, הדלקת נרות ברשות הרבים, וקריאת מגילה ברבים? אלא תירץ בפשטות, כל המועדים מן התורה המה, והניסים מבוארים ומפורסמים בתורה, ואין צורך עוד לפרסום, דכולם מאמינים על מה שכתוב בתורה, אבל נס חנוכה ופורים אינו מבואר בתורה, על כך הוצרך לפרסום. **ספר "אוצרות התורה, חנוכה"**

קבורת יעקב בחנוכה

יעקב אבינו נולד ביום א' דסוכות ומת באותו יום. מטעם זה לא קבעו ימי חנוכה לששון ושמחה רק להודות ולהלל, משום שביום כ"ה כסליו שלמו שבעים ימי אבלו וחניטה של יעקב, והעלהו באותו יום ממצרים, ומשום הכי, אין ראוי לקבוע בו יום משתה ושמחה. **חתם סופר (דרשות לשבת)**

הלכה: הדלקת נרות חנוכה בערב שבת

בערב שבת מדליקין נרות חנוכה קודם הדלקת נרות שבת ומברך עליהם אף שמדליק בעוד יום גדול. ולא יקדים בהדלקתם קודם פלג המנחה, ויש מחמירים לאחר הדלקת נרות חנוכה בערב שבת סמוך לשקיעת החמה. וכן בשאר ימים, אם הוא טרוד יכול להקדים כשיעור זה ולהדליק בברכה. ובלבד שיהא מספיק שמן בנרות שידלקו עד חצי שעה אחר צאת הכוכבים. ואם אין מספיק שמן בנרות, יראה שלפחות נר אחד מהם יהא דלוק כשיעור זה. **ספר "מצות נר איש וביתו"**

פתגם: חבר יודע איך לקלוט את כמות דיבורך ולהשיב רק לאיכות. **ספר "שמחלה"**

חקירה: ראיית פני הבית (במעשרות)

שלושה צדדים: מדין גמר מלאכה, או שנחשב אכילת קבע, או דין נפרד. (קונטרסי שיעורים ב"מ כז,ג, ד: רש"י, גמר מלאכה, רמב"ם, אכילת קבע, רשב"א, דין נפרד) **ספר "קובץ יסודות וחקירות"**

סיפור: אינה דומה ראייה להבנה

כשהיה ה"חתם סופר" ילד בן חמש שנים, ישב פעם ליד אביו ושמע אותו לומד במדרש בפרשת יציאת מצרים: ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא, הביע האב פליאתו ואמר: מדרש זה קשה לי להבינו. נענה הילד ואמר: לי דוקא הדברים מובנים היטב. הנה, למשל, כשאתה משגר מכתב על ידי המשמש שלך, אתה חותמו יפה מתוך מעטפה, לבל יוכל לקרוא את תוכנו. ואולם כשאתה משגר מכתב על ידי משרת גוי, אינך חותמו במעטפה, כי יודע לך שהגוי לא יוכל להבין את תוכנו. **ספר "חד וחלק" חלק ג' (דף מב)**

שבת שלום, חנוכה שמח

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, ויקטוריה שושנה בת ג'וים חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, רבקה בת ליוזה, ריש'רד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, יעקב בן אסתר, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטיין היימה שמחה. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה. זרע של קיימא לבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים, משה בן מזל פורטונה.

